

EUROPA'ren ERKIDETASUNA (II)

Europa'ko batzangotasunaren edestia:

Europa'ko batzangotasunaren edestia antziñekoa da. Bata, berezkoa izan zana, eta bestea, orain ia 2.700 urte-tik onantza.

Askenekotik ona Europa, era askoko egipide bitartez batzangotu gura izan dabe, baiña danak gudako indarke-rien bidetik eta erritarrak kontuan euki gabe, ain-bat astakeri eginda.

1789'an Frantzia'ko iraultzatik asiko gara, berak edestia muga baten antzera marraztu egiten daualako, antziñetik etorten ziran batzangotasunaren ametsak kai-zar-erregetzaren maldaberagaz eta denbora barriko jakin-ekintzakaz.

Baiña aldaketa guztiak, erromatarren indarrezko ametskerien egipidean egin da, 325'an kaizar-Konstantino'k Kristau erlijioarentzat katolikotasuna aukeratuz gaiñera, ziñeskintzako arauetan ezarri ebalako.

Eta Europa'k, Erroma'tar ta Godo'en zalapartako ezereztasunagaz eta Mauritarren atzerakadan, nai-ta 8-9'n gizaldietan berezko erritarrak aukera aundiak euki, euren jabetasunezko eskutik jaun-erregetzak sortu zirako, ezin izan dau menperatzailetasunaren egipideko ari-era ortatik urten, Grezia'ren jakintza aundian, Erromatarren legedian eta erlijioaren Katolikotasunean ezarrita geratu zirako.

Argi dago, geiegian dagozela Erroma'tar legedia ta Konstantino'ren katolikotasunezko alderdikeriak menperatzaileak diralako, eta andik ona dana zatitu baiño ez daualako egin.

Europa'ren ondorengo edestia:

Kaizar-erregetzaren maldaberan eta 1.789'an Frantzia'ko iraultzaren ondorioz, Europa guztian indarkeriz, daukaguzan laterriak ipini ebazan Europa'ko erritar-Nortasunaren buru gaiñetik.

Eginkizun orreik ez eban besterik egin, bereztasunaren egia dana ostondu baiño, eta Europa'ko errietan laster asi ziran agertzen gizon/emakume abertzaleak, kon-turatu zirako, giza-eskubideko arrazoiaren gaiñetik eginda egon zirala, legezko egipideok.

Euskaldunak, beti egon gara arduratuta Europa'ko erri artean sortzen ziran legeakaz, eta batez-be SABINO'k itzartu genduzanetik.

Orregaitik N.E.Γ'ekaz asiko gara (Nouvelles. Equi-pes. Internationales démocratiques d'inspiration chrè-

tieene. (D.C.), ortik aurrera andiagotu egiten diralako Euskaldunen artu-emonak Europa'ko barne-legeetan.

Zeaztasun oneik, Landaburu'tar Jabier'en (obras completas) liburutik artuta dagoz.

N.E.I :

Errien-arteko alderdi-kristauen leenengo batzarra Paris'en 1.925'an Abendu'ko 12-13'an egin eben. Eta bertan Alemania, Belgika, Polonia eta Frantzia'ko ordezkariak batu ziran. Artu eben erabagia: Errien arteko iraspenaren idazkaria aukeratzea, Paris'en kokatuta geratuko zana eta Bruselas'en egingo zan urrengo batzarra.

1926'an Loraila'ren 22-23'an, Bruselas'eko Batzarrean: Aleman'ak, Belga'k, Italia'rrak eta Frantzes'a'k egon ziran. Eta aitzaki baten bategaz joan ez ziran ordezkariak: Polonia, Suiza'r, Lituania, Txekia eta Austria'rrak ziran.

Kristautasunezko Demokraziaren kideak, Fazizta eta komunisten eritziari aurre eginda, au esaten eben: "Demokrazia'ren egizko gogamenean, jendartearen ezberdintasuna eta belaur edo leiñu baten nagusitasuna ez dabezala on-artzen". Demokraziaren oiñarriak: "Ekanduzko edo oiturazko indarrean lankidetasuna, askatasunaren arau-bide onak, gizarteari lotsagizun osoa eukitea eta Kristautasunezko jendekuntzaren garaipe-nak" elburu diralako.

On artu zan beste burupide edo erabaki baten, auxe diño: "Laterrien arremantetan, bakeari dagokion begira Kristau demokrata alderdien ikuspegiko ulermena: Ekanduzko edo Oiturazko indarrak, politikazko jaurkintzak eta diru-banaketa arduraren arteko ondoriotik agertzen dan zuzentasunezko orekatasuna dala". Bertan egon ziran ordezkariak "Naziño'en Elkargoari" (Sociedad de Naciones) euren baietza emonda eta orokor erri bake-zale diran guztiei.

Eta azkeneko erabakian, kristau-demokratiko alderdi politikokoak zer ziran zeatz azaldu eben: "Alderdien bil-tzea zala eta ez Nor-beretasuna". An egon ziran ordezkari-aren bitartez unetxo orretan, bere elburu edo asmoa ez zala Erritarteko bateratze-bat eraikitzea, alderdien artean jakin-arazian argibidetuta egoteko, oiturazko egitamu bat eraikitea zala, eta bide batez, bata-beste-aren agiriak aldatzeko.

ATUTXA'tar Paul